

Piippujen Ympärillä

VARKAUS-SEURA RY
www.varkaus-seura.fi

Kuva: Ari Kankkunen

Pirtinniemen hautausmaalla hiljaisuus läsnä

Lenkillä poikkeen usein Pirtinniemen vanhalla hautausmaalle. Se on hiljainen paikka kierrellä muistomerkkien lomassa sekä tutkia nimiä, katsella vanhoja harmaantuneita aitoja ja hautakiviä, metalliristejä ja marmorilaattoja. Kesän kuluessa huomioni kiinnittyi siihen, miten seurakunnan työntekijät kohensivat sankarivainajien muistolaatat ja käytävät. Joskus tutkin muistolaattoja lukien niihin kaiverrettuja nimiä, syntymäaikoja, kuolinaikaa ja -paikkaa. Väkisinkin silmiini piiryy Karjalan kartta, kun tutut paikkojen nimet toistuvat laatta laatalta. Niistä on luettavissa myös se yhteinen piirre, että isänmaan puolustajat ovat kuolleet par-

haassa nuorena iässä. Mieleeni tulee ajatus siitä, mitä minä tein, kun olin parikymppinen. Minä olin töissä vapaassa isänmaassa. Kun isäni kertoi viiden vuoden kokemuksiinsa taisteluista Karjalassa, tunnen, että on vain osoitettava kunnioitusta ja esitettävä suuri kiitos sekä kaikille sodassa menehtyneille että heille sieltä elämää jatkamaan palanneille. Koko Pirtinniemen hautausmaa keskellä kaupunkia on historiallinen paikka jyhkeine muistomerkkeineen.

Hyvää syksyä ja tulevaa Itsenäisyyspäivää!

Raimo Sikanen
Varkaus-seura ry:n puheenjohtaja

*koko pitkän syksyn tallustanut märkiä katuja
Huruslabden rantoja alakuloisena
katsellut järven kasvavia puita*

*miten upeata herätä pakkasyön jälkeen
sinibeleen aurinkoaamuun
katsella näolapaikalta
kaupungin bohtavaa valkeutta
todellisen talven enteenä
nähdä lumikiteiden sulavan koivuissa
kimmeltävään loistoon*

*ehkä jo huomenna kierrättävät
pilvet itseään tähän maisemaan
vaan onnellisuus viipty ja kiittolisuus
vanhoista ystäväistä ja uusista ja heistä
jotka elävät muistoissa*

Marjatta Hirvonen

Kuva: Sirpa Ollikainen

Senioriopettaja voimissaan - Onnea 85-vuotiaalle!

Monelle varkautilaiselle tuttu henkilö tai ainakin nimi on **Eero Hyvärinen**. Hänet tunnetaan kulttuuripersoonana, joka on sekä tuottelias kuvataiteilija että hyvä-ääninen laulaja. Alue, joka Eero Hyvärisestä jää yleensä unohtuiksi, on hänen 34-vuotinen toimintansa opettajana ja koulunjohtajana Joutsenlahden kansakoulussa.

Eero Hyvärisen koti oli Varkaudessa. Täällä hän kävi koulunsa, oli töissä AAOY:n konepajalla, kummitätinsä kannustamana haki Kajaanin seminaariin ja valmistui kansakoulunopettajaksi 1954. Jo yhteiskoulussa Eero Hyvärisen piirustustaito oli huomattu. Seminaarissa hän sai kannustusta ja ohjausta eri tekniikoissa, ja hän sai yksityisestikin opetusta. Osallistuminen Kajaanin kaupungin kuvataidekilpailuun ja voitto siinä toimi innoittajana osallistumaan valtakunnallisiin opettajainvalmistuslaitosten kuvataidekilpailuihin kahdesti. Hänellä olivat työt akvarelli-, pastelli-, öljyvärimaalauksia ja piirustus-sarjoissa. Kaikissa sarjoissa molemmilla kerroilla tuloksena olivat palkintosijat. Kuvataidekilpailuja Eero Hyvärinen arvostaa tekemisen motivaation lisäajana, ja hyvät sijoitukset kannustavat kehittämään taitoja yhä paremmiksi. Myöhemmin hän osallistui myös Nuoren Voiman Liiton kuvataidekilpailuun, jossa 1. sija tuli sekä pastelleista että piirustuksesta ja 2. sija akvarelleista.

Ensimmäisen yksityisnäyttelynsä Eero Hyvärinen piti Varkaudessa 1962, josta on nykyiseen näyttelyyn aikaa 50 vuotta. Tämä on siis Juhlanäyttely. Onnea! Näyttely on retrospektiivinen, josta katselija havaitsee mm. tyylikokeilut, värimaailman muuttumisen ja seesteisyyden lisääntymisen. Suomessa näytellyt on ollut yli 30 ja lisäksi Lontoossa, Tukholmassa ja Hampurissa. Yhteisnäyttelyitä on ollut kotimaassa useita ja kahdesti sekä Petroskoissa että Tanskassa.

Taitojaan Eero Hyvärinen on kehittänyt seminaariaikojen jälkeen lukuisilla kursseilla sekä Kuopion yliopiston ja Varkauden kuvataideyhdistysten seminaareissa, joista yksi pidettiin Firenzessä. Eero Hyvärinen on Varkauden kuvataideyhdistyksen perustajajäsen (1950) ja jäsenyys jatkuu.

Seminaarissa Eero Hyvärisen musiikallisuus huomattiin oitis. Hänellä oli

Kuva: Sirpa Ollikainen

"Maalauksia vuosien varrelta" -näyttely Varkauden kaupungin kirjastolla 5.11.-14.12.2012. Näyttely on avoinna kirjaston aukioloaikana.

laulussa mm. yksityisopettajana. Taitoja hän on kehittänyt työvuosinaanakin yksityisopettajan opastuksella. Hän osallistui myös Nuoren Voiman Liiton laulukilpailuihin sijoittuen toiseksi. Hän piti kuorolaulusta ja liittyi Varkauden Lauluun. Kuorolaulun rinnalla hän lauloi yksin aina tarvittaessa, laulaa nykyisin. Juhlanäyttelynsä avajaisissa hän lauloi herkästä Palmgrenin sävellyksen Heijastus.

Kipinä musiikkiin Eero Hyvärisellä syntyi jo kotona. Isä soitti viulua ja mandoliinia sekä lauloi. Äitikin lauloi mielellään. Eero Hyvärinen muistaa äidillään olleen 'tarkka korva'. Hän kertoo myös sanoneensa pienenä, että hänestä tulee isona lukkari, vaikka ei hän edes tiennyt, mikä lukkari on ja mitä tekee. Ei tullut pojasta virkallukkaria, mutta työssään hän toimi vuosikymmenet 'lukkariin'.

Eero Hyvärisen toiminta opettajana jäi monelle koulun oppilaista pysyvästi muistiin ja loi pitkäaikaisen harrastuksen niin kuvataiteisiin kuin lauluunkin. 'Eeron kuvikerho' ja 'Eeron kuoro' olivat käsitteitä. Niihin oppilaat halusivat. Niissä tehtiin tulosta ja menestyttiin paitsi kotipaikkakunnalla niin myös valtakunnallisissa kilpailuissa. Saatiin palkintoja ja kunniakirjoja!

Joutsenlahden kansakouluun opettajaksi tultuaan 1955 Eero Hyvärinen perusti heti kuvikerhon. Kerhossa tutustuttiin eri tyyliin ja materiaaleihin ei teoriassa vaan itse omaa työtään tehden. Tuona aikana samassa koulussa toimi opettajana Yrjänä Savolainen. Hän oli Varkaus-seuran

perustajajäsen (1956) ja puheenjohtaja 1970-1977. Varkaus-seura järjesti koululaisille vuosittain piirustuskilpailut. Joutsenlahden koululaiset osallistuvat niihin innokkaasti. Menestys oli yleensä hyvä ja palkintosijoja tuli jokaisessa sarjassa. Näin Eero Hyvärinen tutustui Varkaus-seuran toimintaan ja on opettaja-vaimonsa kanssa edelleen yhdistyksen jäsen. Eräänä hänen kautenaan töiden aiheet olivatkin vanhasta Varkaudesta. Malleina hän käytti vanhoja valokuvia. Teoksista on tehty postikortisarja, joita kortteja on myynnissä näyttelyn yhteydessä sekä taidemuseolla. Koulun taidekasvatuksesta keskusteltaessa totesi Eero Hyvärinen, että jokaisella lapsella on luomisen riemu. Se ilmenee innostuksena, joskus liiallisena. Sitä ei pitäisi kahlita, raamittaa tai tukahduttaa. Sananlaskuissa sanotaan: Vain tekemällä oppii. Työ tekijäänsä neuvoo. Nämä sanomiset Eero Hyvärinen allekirjoittaa.

Eero Hyvärinen jäi eläkkeelle 1.12.1987 ja Elsa-vaimo jäi vuotta myöhemmin. Pariskunta osti uudeksi kotipaikakseen Leppävirralta Konnuselan rannalta talon. Se sijaitsee keskellä luontoa, joka on aina ollut Eero Hyväriselle rakas, ja innoittaja hänen taiteelleen. Suurin osa hänen teoksistaan onkin kuvauksia luonnosta eri vuodenaikoina muuttuvine väreineen. Taiteellisen toiminnan lisäksi hän harrastaakin kalastusta ja metsästystä.

Sirpa Ollikainen

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liiton syyskokous pidettiin Rautalammilla 10.11.2012. Liittoon kuuluu 25 kotiseututyötä tekevää Suomen Kotiseutuliittoon kuuluvaa yhdistystä. Tulevan vuoden eräänä toiminnan tavoitteena onkin saada liittoon kuulumattomat yhdistykset Pohjois-Savosta jäseniksi ja tekemään maakunnallista yhteistyötä.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi 6 jäsentä ja heille

Kokouskuulumisia Rautalammilta

henkilökohtaiset varajäsenet. Puheenjohtajaksi syyskokouksessa valittiin jatkamaan **Marja-Sisko Pihl** Juankosken kulttuurihistoriallisesta seurasta. Varkaus-seurasta jäsenenä jatkaa **Sirpa Ollikainen** ja hänen varajäsenenään jatkaa **Maija Teppana-Karvinen** Leppävirralta-seurasta. Toiminnantarkastajaksi valittiin jatkamaan **Raimo Sikanen** Varkaus-seurasta.

Toimintasuunnitelmassa korostetaan kotiseututiedouden merkitystä. Tietoutta toivotaankin yhdistysten

lisäävän erilaisin keinoin. Varsinkin lapsille ja nuorille olisi tärkeää saada kotiseutu tutuksi! Yhdistysten toivotaankin ottavan tässä toiminnassaan yhteyttä kouluihin ja oppilaitoksiin. Myös sosiaalista mediaa voisi käyttää hyväksi, sillä niitä kanaviahan sekä lapset että varsinkin nuoret ja nuoret aikuiset seuraavat.

Toimintasuunnitelmassa kerrotaan myös, että liitolle on mahdollisuus myöntää jäsenyhdistysten esittämien hakemusten perusteella Vuoden kotiseututukea, Vuoden kotiseutu-

julkaisu ja Vuoden kotiseutupolku-tunnustukset. Lisäksi hallituksella on mahdollisuus nimetä jäsenistöään Vuoden kotiseutuyhdistys. Olvi-säätiön liitolle myöntämästä avustuksesta voi hallitus myöntää tukea anomuksesta kotiseututyöhön. Kaikista näistä asioista, kuten muustakin liiton toiminnasta, löytyy tietoa liiton kotisivuilta osoitteesta www.kotipihlaja.fi sekä puheenjohtajalta ja hallituksen jäseniltä.

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistys-

ten liitto on perustettu 11.11.2003. Tuleva vuosi on siten juhlatvuosi. 10-vuotistaivalta juhlietaan Kuopiossa pidettävän syyskokouksen yhteydessä marraskuussa 2013.

Kokouksessa puheenjohtajana toimi **Jaakko Huttunen** ja sihteerinä **Raimo Jalkanen**, molemmat Rautalammilta. Kunnan esitellyn suoritti ja toi kunnan tervehdyksen kokoukselle kunnanjohtaja **Risto Niemelä**.

Sirpa Ollikainen

PORTTI

ITSENÄISYSPÄIVÄN
JUHLALOUNAS

6.12.2012 klo 13.00

Ravintola Tyyskänhovi

Wredenkatu 4, Varkaus. P.040 717 8491

www.tyyskanhovi.com

Warkop

Puuovet ja saunanlauteet

Puh. 020 757 5060 • www.warkop.fi